

דוד ויקום שלמה בנו ויבנה את הפית, ואז עמדות היו רגלינו בשערין ירושלם, אז נעלה ונקריב שם קרבנות.

ועם כל זה, אף על גב שהיו אומרים מתי ימות הזקן הזה, אזי שמחתי ושמחה היתה לי בשביל בני, שהיו אומרים שבני יקום תחתי לגמר את המצוה לבנות את הפית. אז התחיל לשבח אותה ואמר, ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו. שנינו, עשה הקדוש ברוך הוא ירושלים למטה כמו שלמעלה, וזו מתקנת [ו] כנגד זו, שכתוב (שמות טו) מכוון לשבתך פעלת ה'.

הבנויה, שעתיד הקדוש ברוך הוא להוריד את ירושלים שלמעלה כראוי, ומשום כך הבנויה. שחברה לה יחדו, והרי בארזה, שחברה? הנה צריך להיות שחברו! אלא שהתחברה האם עם הבת ונהיו יחד, ובארזהו.

ונאמר ששם עלו שבטים, אלו הם קיום של העולם והתקון של העולם התחתון. ואל תאמר שהעולם התחתון לבדו, אלא אפלו של העולם העליון, שכתוב שבטי יה עדות לישראל, דוקא לישראל, משום שהם הקיום למטה, עדות הם למעלה, והכל - להודות לשם ה', להודות לשם הקדוש ברוך הוא לכל הצדדים, שכתוב להודות לשם ה'.

וימצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש. מה כתוב למעלה? ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם. וכי יעקב השלם, שהיה אוהב את יוסף מכל בניו והיה יודע שכל אחיו היו שונאים

ויבנה הפית לשמי. וכל ישראל הו' ידעי דא, והו' אמרו אימתי ימות דוד ויקום שלמה בריה ויבנה ביתא. וכדין עומדות היו רגלינו בשערין ירושלים, כדין ניסק ונקריב תמן קרבנין.

ועם כל דא, אף על גב דהו' אמרו אימתי ימות סבא דא, כדין שמחתי. וחדוה הוה לי בגין ברי, דהו' אמרי דברי יקום תחותי למגמר פקודא למבני ביתא. כדין שרי ושבח לה ואמר, ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו.

תנן עבד קדשא בריך הוא ירושלים לתפא כגוונא דלעילא, ודא מתתקנא (דא) לקבל דא דכתיב, (שמות טו) מכוון לשבתך פעלת יי. הבנויה, דזמין קדשא בריך הוא לנחתא לה ירושלים דלעילא כדקא יאות, ובגין כך הבנויה. שחברה לה יחדו, והא אוקמוה שחברה שחברו מיבעי ליה. אלא דאתחברת אמא בכרתא והו' כחדא ואוקמוה.

ואתמר. ששם עלו שבטים אלין אינון קיומא דעלמא ותקונא דעלמא תתאה, ולא תימא דעלמא תתאה בלחודוי, אלא אפילו דעלמא עלאה. דכתיב שבטי יה עדות לישראל, לישראל דייקא. בגין דאינון קיומא לתתא, סהדותא אינון לעילא. וכלא להודות לשם יי, לאודאה שמייה דקדשא בריך הוא לכל סטרין, דכתיב להודות לשם יי.

וימצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש. (דף ט"ג ע"א) מה כתוב לעילא, ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם. וכי יעקב שלימא דהוה רחים ליה

לְיוֹסֵף מִכָּל בְּנוֹי, וְהָיָה יָדַע דְּכָל אַחֵי הוּוּ סְנָאִין לֵיה, אַמְאֵי שְׁדַר לֵיה לְגַבְיֵיהוּ. אֶלָּא אִיהוּ לֹא חָשִׁיד עַלְיֵיהוּ, דְּהָיָה יָדַע דְּכָלְהוּ הוּוּ זַכָּאִין, וְלֹא חָשִׁיד לוֹן. אֶלָּא גְרַם קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כָּל דָּא, בְּגִין לְקַיְימָא גְזֵרָה דְּגְזַר בֵּין הַבְּתָרִים.

אותו, למה שלח אותו אליהם? אלא הוא לא חשד עליהם, שהיה יודע שכלם היו צדיקים ולא חשד אותם, אלא הקדוש ברוך הוא גרם את כל זה כדי לקיים את הגזרה שגזר בין הבתרים.

מְצָאוּ בְּסַפְרֵי הַקְּדָמוֹנִים, שְׁצָרִיכִים בְּנֵי יַעֲקֹב הִלְלוּ לְשֵׁלֹט עֲלֵיו בְּטָרָם יָרַד לְמִצְרַיִם, שְׁאֵלוּ הוּוּ יָרַד לְמִצְרַיִם וְהֵם לֹא הָיוּ שׁוֹלְטִים בּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, יָכְלוּ הַמִּצְרַיִם לְשֵׁלֹט עַל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָמִים, וְהַתְּקִים בְּיוֹסֵף שְׁנִמְכַר לַעֲבָד, וְהֵם שְׁלְטוּ עֲלָיו, וְאַף עַל גַּב שְׁיוֹסֵף הָיָה אַחַר כֵּף מְלָךְ וְהַמִּצְרַיִם הָיוּ עֲבָדִים שְׁלוּ, נִמְצְאוּ יִשְׂרָאֵל שְׁשֵׁלְטוּ עַל כָּלָם. **בֵּא** רָאָה שְׁיוֹסֵף הוּא הַבְּרִית הָעֲלִיּוֹנָה, כָּל זְמַן שְׁמַתְקִים הַבְּרִית, הַשְׁכִּינָה מִתְקַיְמַת עִם יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם כְּרָאוּי. כִּיּוֹן שְׁהַסְתַּלַּק יוֹסֵף, הַבְּרִית הָעֲלִיּוֹנָה, מִן הָעוֹלָם, אִזּוּ הַבְּרִית וְהַשְׁכִּינָה וְיִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ כָּלָם לְגִלוּת, וְהֵנָּה בְּאַרְנוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת א) וְיִקָּם מְלָךְ חֹדֶשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף, וְהַכֹּל הָיָה מֵעַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרָאוּי.

אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָאֵי, דְּבַעֲיִין אֶלִין בְּנֵי יַעֲקֹב לְשֵׁלְטָאָה עֲלֵיו עַד לֹא יַחֲוֹת לְמִצְרַיִם. דְּאִילוּ הוּא יַחֲוֹת לְמִצְרַיִם, וְאִינוֹן לֹא שְׁלְטוּ בֵיה בְּקִדְמִיתָא. יָכְלֵי מִצְרָאֵי לְשֵׁלְטָאָה לְעֵלְמִין עַלְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְאַתְקַיְימָא בֵיה בְּיוֹסֵף דְּאִזְדַּבְּן לְעַבְדָּא וְאִינוֹן שְׁלְטוּ עֲלָיו. וְאַף עַל גַּב דְּיוֹסֵף הָיָה מְלָכָא לְבֵתָר, וּמִצְרָאֵי הוּוּ עַבְדִין לֵיה, אֲשַׁתְּפַחוּ יִשְׂרָאֵל דְּשְׁלְטוּ עַל כָּלְהוּ.

תָּא חֲזִי, דְּיוֹסֵף דְּאִיהוּ בְרִית עֲלָאָה, כָּל זְמַנָּא דְּאַתְקַיְיִם בְּרִית, שְׁכִינְתָּא אֲתַקְיִים בְּהַדְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל בְּשָׁלָם כְּדָקָא יְאוּת, כִּיּוֹן דְּאַסְתַּלַּק יוֹסֵף בְּרִית עֲלָאָה מֵעֲלָמָא, כְּדִין בְּרִית שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ בְּגִלוּתָא נְפָקוּ, וְהָא אוֹקִימְנָא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת א) וְיִקָּם מְלָךְ חֹדֶשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף. וְכֹלָא הוּוּ מֵעַם קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּדָקָא יְאוּת.

בֵּא רָאָה, וְיִמְצָאָהוּ אִישׁ - זֶה גְּבְרִיאֵל. וּפְרָשׁוּהוּ, כְּתוּב כָּאֵן וְיִמְצָאָהוּ אִישׁ, וְכְתוּב שֵׁם (דְּנִיאל ט) וְהָאִישׁ גְּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי כְּחִזּוֹן בְּתַחֲלָה. וְהֵנָּה תוֹעָה - תוֹעָה בְּכָל, שְׁפָטַח עַל אַחֵיו שְׁהִיָּה מִבְּקַשׁ אֶת הָאֲחִוָּה שְׁלָהֶם וְלֹא מִצָּא, וּבְקַשׁ אוֹתָם וְלֹא מִצָּא, וְעַל כֵּן תוֹעָה בְּכָל. וְעַל זֶה, וְיִשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מָה תְּבַקֵּשׁ.

תָּא חֲזִי, וְיִמְצָאָהוּ אִישׁ דָּא גְּבְרִיאֵל, וְאוֹקְמוּהּ. כְּתִיב הָכָא וְיִמְצָאָהוּ אִישׁ, וְכְתִיב הָתָם (דְּנִיאל ט) וְהָאִישׁ גְּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי כְּחִזּוֹן בְּתַחֲלָה. וְהֵנָּה תוֹעָה, בְּכֹלָא תוֹעָה, דְּאַבְטַח עַל אַחֵיו דְּהוּוּ מִתְּבַע אַחֵוּהּ דְּלָהוֹן וְלֹא אֲשַׁפַּח, וְתַבַּע לָהּ וְלֹא אֲשַׁפַּח. וְעַל דָּא תוֹעָה בְּכֹלָא, וְעַל דָּא וְיִשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מָה תְּבַקֵּשׁ:

ויאמר את אחי אנכי מבקש וגו'. ויאמר האיש נסעו מזה וגו'. רבי יהודה פתח (שיר ח) מי יתנף פֶּאֶחַ לִי יוֹנֵק שְׂדֵי אִמִּי אֲמַצְאָךְ בַּחוּץ

ויאמר את אחי אנכי מבקש וגו'. ויאמר האיש נסעו מזה וגו', רבי יהודה